

Lausuntopyyntö, Turun hallinto-oikeus, 1492/2024, valitus kaupunginvaltuuston päätökseen 2.9.2024 § 63, Kaukolan-Tuohitun-Ylikulman Jätevesiosuuskunnan lainan maksujärjestelyt takauksen perusteella

Kaupunginhallitus 28.10.2024 § 333
3701/02.06.02.00.01/2024

Valmistelija

kaupunginlakimies Niclas Sundman, niclas.sundman@salo.fi, 02 778 2059, kaupunginlakimies Antti Mäkelä, antti.makela@salo.fi, 02 778 2302

Lausuntopyyntö

Turun hallinto-oikeus pyytää Salon kaupungilta lausuntoa valitusasiassa diaarinumerolla 1492/03.04.04.10/2024, jossa Kaukolan-Tuohitun-Ylikulman jätevesiosuuskunta vaatii valituksessaan Salon kaupunginvaltuuston 2.9.2024 § 63 päätöstä kumottavaksi. Lausuntoon pyydetään liittämään asian käsittelyssä kertyneet tai siihen liittyvät asiakirjat.

Salon kaupungin hallintosäännön (voimaan 1.1.2024) 34 §:n mukaan kaupunginhallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat lausunnon, selityksen tai vastineen antamista kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo, ettei kaupunginvaltuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava.

Asian tausta

Asian taustana on Salon kaupungin 12.5.2014 kaupunginvaltuuston päätöksellä antama omavelkainen takaus Kaukolan-Tuohitun-Ylikulman jätevesiosuuskunnan 1.200.000 euron lainalle, jonka jäljellä oleva lainan pääoma on nyt vuonna 2024 ollut 400.000 euroa. Lainan jätevesiosuuskunnalle on myöntänyt Handelsbanken.

Handelsbanken on lainan velkojana 15.7.2024 ilmoittanut Salon kaupungille lainan takaajana erääntyneestä 401.709,76 euron lainanlyhennys- ja korkoerästä. Jätevesiosuuskunnan lakimääräisten edustajien kanssa käydyissä neuvotteluissa 10.7.2024 ja 13.8.2024 on käynyt selville, että kaupungin tulee varautua maksamaan takaamansa lainaerä.

Realisoituneen kaupungin takausvastuun vuoksi kaupungin hallinnossa on tullut tehdä päätös lisämäärärahan myöntämisestä kaupungin talousarvioon, jotta takausvastuun mukainen suoritus on voitu tehdä. Sanotun päätöksen yhteydessä on todettu käynnistettävän takaisinperintä takauslain nojalla. Nyt Turun hallinto-oikeudessa vireillä ja kysymyksessä oleva valitusasia koskee tätä päätöstä.

Salon kaupungin vastaus

Valittajan valitus ja vaatimukset tulee hylätä kokonaisuudessaan.

Perustelut

Kaukolan-Tuohitun-Ylikulman jätevesiosuuskunta vaatii valituksessaan, että Salon kaupunginvaltuuston 2.9.2024 § 63 päätös kumotaan ja Salon kaupunki veloitetaan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut asiassa.

Valituksenalaisessa päätöksessä 2.9.2024 § 63 Salon kaupunginvaltuusto on:

- päättänyt myöntää talousarvioon lisämäärärahaa siihen tarkoitukseen, että kaupunki suorittaa Kaukolan-Tuohitun-Ylikulman jätevesiosuuskunnan lainaerän realisoituneen kaupungin takausvastuun perusteella ja
- päätöksen yhteydessä todennut, että takaisinperintä käynnistetään takauslain 28 §:n nojalla.

Valituksessaan Kaukolan-Tuohitun-Ylikulman jätevesiosuuskunta vaatii valituksenalaista päätöstä kumottavaksi. Valituksen perustelut huomioon ottaen valitus kohdistuu päätökseen siltä osin, kun päätöksessä on todettu, että takaisinperintä käynnistetään takauslain 28 §:n nojalla. Valituksen perusteeksi on esitetty *päätöksenteon virheellinen järjestys*.

Valituksessa esitetyn väitteen mukaan valituksenalainen kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt kuntalain 93 §:n mukaisesti kunnanhallituksen valmistelemena siltä osin, kun siinä on päätetty takautumissaatavan perimisen käynnistämistä takauslain 28 §:n mukaisesti. Valitus perustuu olennaiselta osin väitteeseen siitä, että takautumissaatavan perimistä koskevaa asiaa ei ole valmisteltu asianmukaisesti ja lain edellyttämällä tavoin, jonka vuoksi asiasta ei olisi voitu tehdä päätöstä.

Valituksenalaisessa päätöksessä päätöksen kohteena ollut asia on eri, kuin mihin asiaan valitus nyt tosiasiallisesti kohdistuu. Kaupunginvaltuuston päätös on koskenut lisämäärärahan myöntämistä kaupungin takaaman lainaerän suorittamista varten. Päätöksen yhteydessä kaupunginvaltuusto on lisäksi tehnyt vain toteamuksen siitä, että takaisinperintä käynnistetään takauslain 28 §:n nojalla. Valitus ja vaatimus päätöksen kumoamisesta kohdistuu nyt tähän toteamukseen takaisinperinnän käynnistämistä.

Valituksenalaiselta osin asiassa ei ole tehty mitään valittajan oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen vaikuttavaa päätöstä. Päätöksen yhteydessä tehdyn toteamuksen mukainen takaisinperinnän käynnistäminen perustuu annettuun takaukseen ja lain mukaiseen oikeuteen. Asian valmistelusta ilmenevällä tavoin takaajan oikeus saada velalliselta takauksen perusteella velkojalle suorittamansa päävelan määrä perustuu takauslakiin ja saatavan olemassaolo sekä takaisinperinnän käynnistäminen ovat näin ollen lainsäädännöllisiä lähtökohtia. Takaisinperinnän käynnistämistä koskevalla toteamuksella ei ole vaikutusta kaupungin takauslain 28 §:ään perustuvaan oikeuteen *saada velalliselta takauksen perusteella velkojalle suorittamansa päävelan määrä* taikka velallisen velvollisuuteen tehdä tällainen suoritus.

Valituksen kohteena olevaa toteamusta perinnän käynnistämistä takauslain nojalla voidaan myös pitää alkuperäisen takauksen antamista koskevan 12.5.2014 kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanona. Kuntalain 136 §:n mukaisesti päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Toisin kuin perinnästä luopuminen, Salon kaupunginvaltuuston päätöksellä annetun omavelkaisen takauksen perusteella velallisen puolesta suoritetun lainaerän takaisinperintään ryhtyminen ei vaadi Salon kaupungin hallinnossa erillistä päätöstä. Perinnästä luopuminen vaatisi kaupungin hallintosäännön mukaisesti kysymyksessä olevan arvon mukaisen saatavan kohdalla erillisen kaupunginhallituksen päätöksen.

Laissa ei ole säädetty, mitä valtuustoasioiden valmisteluun kuuluu. Valtuuston on itsensä lähtökohtaisesti arvioitava milloin valmistelu on ollut riittävää, eli arvioitava onko valtuustolla ollut käytettävissään asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot. Asia voidaan ottaa valtuuston ratkaistavaksi eräin edellytyksin ilman valmisteluakin (kuntalaki 95.2§).

Kaupunginvaltuusto on nyt valituksenalaisen päätöksen tehdessään edellä todetut seikat toteamusluonteisuudesta huomioon ottaenkin joka tapauksessa arvioinut asian valmistelun olevan riittävää asian ratkaisemiseksi ja päätöksen tekemiseksi.

Varsinaisen päätöksen kohteena on ollut lisämäärärahan myöntäminen suorituksen tekemiseksi kaupungin realisoituneen takausvastuun perusteella. Valituksenalaisen päätöksen pöytäkirjanotteesta ilmenevällä tavoin asian valmistelussa on kuitenkin myös todettu jo ensimmäisen vaiheen toimielinkäsittelyssä (Liikelaitos Salon Veden johtokunta 21.08.2024 § 50), että ”*Takauslain 28 §:n nojalla takaajalla on oikeus saada velalliselta takauksen perusteella velkojalle suorittamansa päävelan määrä. Lainsäädännöllisenä lähtökohtana on näin ollen takaisinperinnän käynnistäminen.*”. Myös takaisinperintä on siten tältä osin huomioitu ja ollut mukana asian valmistelussa.

Siltä osin, kun valituksen valitusperusteena on esitetty puuttuva tai riittämätön valmistelu, valituksessa on viitattu myös siihen, että asianosaista ei ole voitu kuulla asianmukaisesti. Takausvastuun perusteella suoritettua saatavaa takaisinperintä perustuu takauslain 28 §:n mukaiseen oikeuteen saada velalliselta takauksen perusteella velkojalle suorittamansa päävelan määrä. Asiassa ei siten ole tehty mitään valittajan oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen vaikuttavaa päätöstä, josta asianosaista olisi ollut hallintolain 34 §:n mukaan tarpeen kuulla. Toisaalta valittajalla on asianosaisena joka tapauksessa ollut mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta, kun valittajan kanssa on järjestetty takausvastuun kohteena olevaa lainaa ja sen suorittamista koskevat palaverit 10.7.2024 ja 13.8.2024. Asianosaisen kuulemisen asiassa on siten katsottava toteutuneen (vrt. KHO:2018:15).

Edellä todetut perustelut huomioon ottaen valittajan valitus tulee hylätä kokonaisuudessaan.

Valituksen tullessa hylätyksi kohtuullista on, että valittaja itse vastaa oikeudenkäyntikuluistaan. Lisäksi joka tapauksessa, kun otetaan huomioon valituksen kohteena oleva asia, eli suoraan takauslain mukaiseen takaajan (kaupungin) oikeuteen perustuva takaisinperinnän käynnistäminen, ja missään tapauksessa tehdyn valituksen merkitys korkeintaan tällaisen takaisinperinnän käynnistämistä viivyttävänä tekijänä asiassa, kohtuullisena on pidettävä sitä, että valittaja vastaa asiassa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa Turun hallinto-oikeudelle valmistelusta ilmenevän lausunnon ja toimittaa hallinto-oikeudelle lausunnon liitteinä asian käsittelyssä kertyneet tai siihen liittyvät asiakirjat.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Kaupunginlakimies; lähettää otteen ja asiakirjat Turun hallinto-oikeudelle